Redaktionellt

Ett nytt välmatat nummer av META är här! Vi började redigera detta i en tid av vad vi upplevde som fred. Genom åren har de politiska gränserna spelat mindre och mindre roll och den historiska arkeologin har i takt med detta expanderat och överskridit fler och fler gränser. Rysslands anfall mot Ukraina har ändrat detta. Attacken kan ses som ett veritabelt kulturarvskrig vid sidan om krigets övriga vansinne. Våra kollegor i Ukraina kämpar dagligen med att säkra museisamlingar och skydda fornlämningar och kulturarv. I den internationella solidaritetsrörelsen ingår den historiska arkeologin. Svenska arkeologers mångåriga samarbete med ukrainska kollegor vittnar om detta.

I årets META rör vi oss dock främst på hemmaplan. Numret ägnas tillbaka- och framåtblickar i både metodologiska, antikvariska och teoretiska perspektiv. Vi inleder med en studie av stratigrafin i Lund som den undersökts vid 1900-talets början och som den gestaltats genom den så kallade Kulturpelaren på Kulturens museum i Lund. Artikeln är skriven av Bodil Petersson och Jes Wienberg. Därefter följer Björn Ambrosianis presentation av de metodologiska utmaningarna i undersökningarna av Svarta jorden i Birka, Björkö, i Mälaren under 1960–1990-tal.

Den tredje artikeln är skriven av Tomas Ekman och behandlar en ofta förbisedd medeltidsstad i Sverige, nämligen Örebro. Nyligen har en uppdaterad version av ”Medeltidsstaden” sammanställts, vilket är utgångspunkten för artikeln där Ekman presenterar resultat och reflektioner från de senaste 40 årens arkeologi i staden.

En fyndkategori av betydelse från våra medeltida städer är textilsigill. I den sista av årets artiklar presenterar Rune Edberg en viktig fallstudie om dessa, där tio sigillfynd från Sigtuna tas upp.

Genom åren har META sporadiskt haft recensioner av nyutkommen litteratur. I framtiden är detta något vi kommer att arbeta mer med och i det här numret har vi glädjen att presentera tre recensioner: Eva Svenssons av Tuuli Heinonens The social and material world of medieval and early modern (c. 1200–1650) villages in Southern Finland; Charlotta Hillerdals av Jes Wienbergs Heritopia: World Heritage and Modernity, samt Thomas Wallerströms recension av Jonas Monié Nordins Mellan medeltid och modernitet: en introduktion till historisk arkeologi från högmedeltiden till i dag.

Trevlig läsning!

Jonas Monié Nordin och Linda Qviström

Downloaded by 18.97.14.90 2026-09-15 07:16:17

Downloaded by 18.97.14.90 2026-09-15 07:16:17